

Grefsen kirkes barnehage

en trygg og romslig barnehage med evne til å begeistre

Årsplan 2018

Innhold

Barnehagen vår	3
Verdigrunnlag	3
Ansvar og roller	3
Barnehagens formål og innhold	4
Sosial kompetanse	4
Omsorg, lek, læring og danning	4
Språk og kommunikasjon	5
Barns medvirkning	5
Samarbeid mellom hjem og barnehage	5
Overganger	6
Barnehagen som pedagogisk virksomhet	6
Planlegging	7
Årsplan og periodeplaner	7
Dokumentasjon	7
Vurdering	7
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte	8
Barnehagens fagområder	8
Barnehagens arbeidsmåter	8
Progresjon	8
Barnehagens digitale praksis	8
Nyttige lenker	9

Barnehagen vår

Vår visjon:

- En trygg og romslig barnehage med evne til å begeistre

Vi vil gi barna trygghet, vi vil gi dem rom til å utvikles i omgivelser preget av raushet og plass for alle. Vi vil begeistre og la oss begeistre over store og små opplevelser i hverdagen. Visjonen gir oss noe å strekke oss etter og hjelper oss å definere våre verdier.

I praksis betyr det at barna skal møte voksne som ser dem og som gir dem tid til å uttrykke seg og formidle sine ønsker og behov. I barnehagen vår er det rom for at alle kan utforske sine iboende muligheter og evner i et trygt fellesskap.

Verdigrunnlag

Som kirkens barnehage har det kristne innholdet en større plass her enn det som er vanlig i de fleste andre barnehager. Vi har et definert verdisyn og det gjør at vi lettere kan sette ord på hva barnehagen står for. Det gir oss som personale et felles ståsted. Her er rom for undring om tro og tvil, liv og død.

Vi har også en klar medmenneskelig profil og støtter fast Stefanusbarnehagene i Kairo. I søppelbyene bor og arbeider mennesker med og av søppel og barna får både mat, helsehjelp og opplæring gjennom arbeidet til Stefanusalliansen. Barna i vår barnehage får høre historier og se bilder fra livet i søppelbyene. I adventstiden og fastetiden har vi ekstra innsamlinger som vi sender til barna i Stefanusbarnehagene. Dere kan lære mer om arbeidet i søppelbyene gjennom denne lenken: [Bli kjent med Stefanusbarna](#)

Ansvar og roller

Barnehagen eies av Grefsen menighet ved menighetsrådet. Daglig leder i menigheten (Tore Hafnor) er barnehagens daglige leders nærmeste overordnede. Eiers ansvar og oppgaver ivaretas for øvrig av barnehagens styre. Styreleder Arne Morten Holmeide.

“Barnehageeieren har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk” (Rammeplanen s. 15).

Styrer/daglig leder i barnehagen, Borghild Hukkelberg, har det administrative, personalmessige og det pedagogiske ansvaret. Det innebærer blant annet å la personalet få muligheter og ansvar innenfor de oppgavene de settes til, slik at de kan ta i bruk sin kompetanse på best mulig måte.

Pedagogiske ledere har sammen med styrer ansvar for det pedagogiske innholdet i barnehagen. De tar initiativ til planlegging og gjennomføring, leder og veileder det øvrige personalet og delegerer oppgaver.

Grefsen kirkes barnehage har to avdelinger. Furu er storbarnsavdelingen og har to pedagogiske ledere og en barnehagemedarbeider. Bjørk er småbarnsavdelingen og har en pedagogisk leder og tre barnehagemedarbeidere.

Barnehagens formål og innhold

“Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling” (Lov om barnehager §1).

Dette er vårt samfunnsoppdrag. Barnehagens innhold skal være allsidig og tilpasset både enkeltbarn og barnegruppene. I barnehagen skal barna få være medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.

Vår barnehage har som særlig formål at vi skal gi barna erfaringer og opplevelser av kristen tro og tradisjon.

Sosial kompetanse

Sosial kompetanse innebærer å kunne samhandle med andre på en hensiktsmessig måte. Det lærer barna gjennom lek med andre, i små konflikter i hverdagen, ved å vente på tur, når de finner løsninger både seg imellom og ved hjelp av voksne. I rammeplanen finner vi begrepet *livsmestring og helse*. “Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap” (Rammeplanen s. 11). Barnehagen skal skape rammer som alle barn kan mestre livene sine innenfor, og det gjør vi ved å ivareta barns behov for omsorg, lek, læring, danning, vennskap og fellesskap. Voksnes aktive tilstedeværelse i hverdagen er en grunnleggende forutsetning i arbeidet med sosial kompetanse.

Omsorg, lek, læring og danning

Omsorg er en forutsetning for barns trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. (...) Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barn til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen s. 19)

Barna oppmuntres til å ha omsorg for og hjelpe hverandre, og vår oppgave er også å legge merke til og løfte fram de gode handlingene.

Lek er barnas viktigste lærings- og utviklingsarena. Derfor er det viktig å ha fokus på og gi rom og tid til lek i barnehagen. Men leken er ikke bare en læringsarena. Leken har egenverdi og er en del av barns naturlige væremåte. Vi ønsker å delta i leken på barnas premisser. Vi kan være med å støtte, berike, inkludere og veilede der vi opplever at det trengs, samtidig som vi hele tiden må være bevisst på vår rolle i barnas lek. På denne måten kan vi bidra til “(...) at alle barn får oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek både alene og sammen med andre” (Rammeplanen s. 20).

Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov (Rammeplanen s. 23).

Vennskap er grunnleggende for et godt fellesskap. Samspill med andre er avgjørende for barns utvikling. Fellesskapet i barnehagen er derfor viktig som læringsarena. Barns vennskap utvikles gjennom lek, derfor er det naturlig å gi leken stor plass. Vi bruker blant annet det pedagogiske programmet *Steg for Steg* med egne samlinger og oppfølging gjennom hele barnehagedagen.

Steg for steg har til hensikt å utvikle barns evne til kommunisere, omgås andre på en positiv måte og øke evnen til å mestre problemer og frustrasjon. (...) Den grunnleggende drivkraften i dette opplegget å bygge videre på det positive barn gjør i stedet for å fokusere på det negative (Steg for steg 1, personalveiledningen s. 160).

Språk og kommunikasjon

I rammeplanen står det at personalet skal “sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser” (Rammeplanen s. 24). Vi samtaler med barna både i store og små grupper og en til en. Vi ønsker å møte barna på det som opptar dem og støtte dem til å selv sette ord på tanker og følelser. Samtidig skal de øve på å lytte til andre, forstå og skape mening.

“Personalet skal (...) være bevisst sine egne roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn” (Rammeplanen s. 24). De minste barnas verbale språk består ofte av enkeltord eller korte setninger. Da er det viktig at vi også er oppmerksomme for barnas non-verbale kommunikasjon. Vår oppgave er å være lydhøre når barna kommuniserer gjennom kroppsspråk, handlinger, verbalt eller nonverbalt. Samtidig skal vi voksne være gode språklige forbilder for barna og sørge for at barn får positive opplevelser ved å bruke språket. Vi bruker språket bevisst i alle samspillssituasjoner gjennom dagen. Vi benevner og setter ord på, vi synger, lager rim og regler og leker med språket.

Barns medvirkning

“Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet” (Lov om barnehager §3).

Barnehagepersonalet skal være bevisst barns ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning som er tilpasset barns individuelle forutsetninger og behov. Som det står i rammeplanen skal barnas synspunkter tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet, og barna skal ikke overlates et ansvar som de ikke er rustet til å ta.

Barns medvirkning sikres gjennom at vi systematisk gir rom for barnas tilbakemeldinger på våre aktiviteter ved å se på bilder og snakke om hverdagen vår. Vi ser på bilder med barna og lar dem fortelle og kommentere. Ukebrevene er en del av vår kontinuerlige pedagogiske dokumentasjon og påvirker videre planlegging og praksis. Ved å evaluere aktivitetene og hverdagen vår, kan vi gjøre justeringer og endringer som gagnar barna og som forbedrer vår praksis. Tilpasninger i dagsrytmen vurderes ut fra enkeltbarns behov og gruppenes sammensetning.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

“For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg” (Lov om barnehager §4).

Alle foreldrene i vår barnehage utgjør foreldrerådet, representanter til SU (samarbeidsutvalg) velges på foreldremøtet om høsten. I SU sitter også representanter for eier og ansatte.

I Grefsen kirkes barnehage ønsker vi et tett og godt samarbeid med barnas hjem, dette ser vi som avgjørende for at barna skal være trygge i barnehagen. Barnehagen og hjemmet arbeider sammen for barnas beste, og for å kunne gjøre det må foreldresamarbeidet være preget av gjensidig tillit og åpenhet. Vi anser den daglige kontakten som viktigst, men har også følgende tiltak:

- Orienteringsmøte for nye foreldre
- Foreldremøte to ganger i løpet av barnehageåret
- Foreldrekaffe i tilknytning til markeringer av merkedager
- Foreldresamtaler to ganger i året
- Brukerundersøkelse

Overganger

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære (Rammeplanen s. 33).

Det viktigste i starten av et barnehageår er å bli trygg og kjent på avdelingen. Vi fokuserer på rutiner for å gi trygghet og forutsigbarhet i hverdagen for alle barna. Vi har samlingsstund hver dag, noe som er med på å bygge fellesskapet i barnegruppa. I tilvenningsperioden ønsker vi å legge til rette for og oppfordre til at barn som allerede er kjent på avdelingen tar de nye barna med i leken og viser dem rundt på avdelingen. På vårparten har vi tilvenning hvor barn fra Bjørk får besøke Furu for å bli kjent med sin nye avdeling.

“Barnehagen og skolen er begge institusjoner for omsorg, danning, lek og læring. De er pedagogiske institusjoner med forskjellig mandat, men de skal begge bidra til en god start på livet og livslang læring” (Sammenheng og samarbeid mellom barnehage og skole, s. 4).

Formålet med Oslostandarden er blant annet å sikre gode rutiner for samarbeid mellom barnehager og skoler i Oslo og sikre en trygg skolestart for alle barn.

Vi fyller ut skjema i samarbeid med barn og foreldre som viderefremmes til skolen før skolestart.

Vi jobber for at barna, når de er ferdige i barnehagen, har et godt selvbilde, er trygge på seg selv i et fellesskap og har god sosial kompetanse. Det innebærer blant annet at de kan samarbeide, ta hensyn til andre, vise empati og gi uttrykk for egne meninger. Barna skal være selvstendige i praktiske situasjoner som toalett, påkledning og lignende og kunne ta imot og utføre oppgaver og beskjeder, jobbe konsentrert og målrettet, enkeltvis og i gruppe.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen skal være en lærende organisasjon i stadig utvikling og arbeidet skal både planlegges, dokumenteres og vurderes i tråd med Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagen. Å være en pedagogisk virksomhet innebærer at vi planlegger, dokumenterer, evaluerer og bearbeider aktiviteter, situasjoner og tiltak.

Mange av barnehagens lærings situasjoner oppstår spontant i hverdagen i samspill mellom barn og mellom barn og voksne. Vi møter barna med respekt og åpenhet for å gi rom for deres tanker og refleksjoner. Slik kan de, med veiledning fra oss voksne, lære å møte ukjente situasjoner og finne løsninger og muligheter.

En del av vår pedagogiske virksomhet er planlegging på avdelingsmøter, lederteam, personalmøter og planleggingsdager.

Planlegging

Det er avsatt tid til avdelingsmøter hver uke for begge avdelingene der vi snakker om barna på avdelingen og hvordan vi jobber med ulike utfordringer i barnegruppene. En gang i måneden har vi personalmøter hvor vi sammen kan diskutere og fordype oss i temaer.

Barnehagens styrer og pedagogiske ledere utgjør lederteamet, som sammen har ansvar for barnehagens pedagogiske arbeid og ledelse av barn og personale. Vi har medarbeiderforum en gang i måneden der vi sammen drøfter situasjoner fra hverdagen eller konkrete problemstillinger knyttet til hele, deler av barnegruppene eller enkeltbarn.

Vi vil stadig utvikle og forbedre oss. Vi vil være en lærende organisasjon. Hvert år under Østlandsk lærerstevne er hele personalet på kurs for å lære mer. Dette er dager med faglig påfyll til både refleksjon og inspirasjon. Vi deltar ellers også på kurs med aktuelle tema. Daglig leder deltar i flere nettverk, både for kirkebarnehager og lokale private barnehager, samarbeider med og deltar i møter ved barnehagekontoret i bydel Nordre Aker.

Pedagogiske ledere deltar på veiledning og samlinger både i regi av bydelen og IKOs barnehagekontor.

Årsplan og periodeplaner

Årsplanen er en overordnet og generell plan som forteller om vår lokale tilpasning av rammeplanen. For hver periode lages mer detaljerte planer med over- og underordnede mål og arbeidsmåter, hvor rammeplanens fagområder og arbeid med dem utdypes. Målene i periodeplanene tilpasses barnas alder og modning og det henvises til disse for hver periode.

Dokumentasjon

Gjennom dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet i barnehagen synliggjør vi vårt arbeid for å oppfylle barnehagelovens og rammeplanens krav. Dokumentasjonen kan gi informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen. I barnehagen vår dokumenterer vi blant annet gjennom ukebrev som sendes ut til foreldrene på e-post hver fredag. Ukebrevene kan inneholde beskrivelser av aktiviteter, et innblikk i felles opplevelser, praksisfortellinger, bilder, nyttig informasjon, sangtekster o.l. Vi knytter dokumentasjonen opp til periodeplaner og rammeplanen. Vi dokumenterer også gjennom bilder på våre nettsider, der foreldrene må logge inn for å se bildene. Annen form for dokumentasjon henges på vegger i garderoben og på avdelingen. Vi deler informasjon og fortellinger fra hverdagen med hverandre.

Vurdering

Dokumentasjonen danner grunnlag for vurderingen. Vi tar utgangspunkt i planenes mål. Vi bruker personalmøter, avdelingsmøter og lederteam til å vurdere og reflektere over aktivitetene. Disse vurderingene legger grunnlag for videre planer og målsetninger. Refleksjon over egen praksis er en viktig del av vurderingsarbeidet og bidrar til å utvikle barnehagen som en pedagogisk virksomhet. "Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget" (Rammeplanen, s. 39). Vi snakker med barna og observerer deres lek, aktiviteter og trivsel. Barnas tilbakemeldinger til oss i hverdagen, verbale eller non-verbale, påvirker videre planlegging og tilrettelegging av aktiviteter.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Barnehagens fellesskap skal romme alle barn og vår visjon sier noe om denne romsligheten. Alle barn har behov som skal fylles, og noen barn trenger vår hjelp litt mer enn andre for å være en del av et fellesskap, mestre det sosiale og utvikles allsidig.

Vi tilrettelegger avdelingene for mindre grupper og setter i gang tiltak knyttet til oppfølging av enkeltbarn som trenger det i perioder eller over tid.

Vi bruker barnehagens inne- og uterom aktivt for å kunne tilby barna varierte aktiviteter.

Barnehagens fagområder

I rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver beskrives barnehagens syv fagområder:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse.

Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold (Rammeplanen s. 47).

Barnehagens arbeid er tverrfaglig og arbeid med de ulike fagområdene kan ikke isoleres fra hverandre. Det viktigste arbeidet i barnehagen er knyttet til sosial kompetanse og allsidig utvikling, og mindre til fag og læring. Likevel har fagene sin plass som elementer i den sosiale og allsidige utviklingen.

Barnehagens arbeidsmåter

Vi har barn i alderen 1-6 år aldersfordelt på avdelingene. Gjennom ulike aktiviteter både i mindre grupper avdelingsvis og på tvers av avdelingene får barna oppleve fellesskap og lek med jevnaldrende og på tvers av alder. De yngste barna har mindre fastlagt program enn de største, og gjennom årene i barnehagen vil barna oppleve en gradvis endring og progresjon i hvilke og hvor mange aktiviteter de deltar i.

Progresjon

Vi har som nevnt grupper både på tvers av avdelingene og avdelingsvis. En dag i uken har vi gruppeaktiviteter for hele barnehagen. De yngste barna (2015 og 2016) synger og leker i mindre grupper. Barn født i 2013 og 2014 er delt i tre grupper hvor to av gruppene har *Mini-Røris* og en gruppe leker med eventyr og bordteater hvor de bruker dukker og andre rekvisitter. *Mini-Røris* er et lekbasert treningsprogram med musikk, lett trening, koordinasjon og konsentrasjon laget av *Friskis&Svettis*. Førskolebarna har lek, aktiviteter, spill og oppgaver som hjelper å forberede barna for skolestart. For mer informasjon, se plan for førskolen.

Barnehagens digitale praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale

verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier (Rammeplanen s. 44-45).

Gjennom bruk av iPad i barnehagen lærer vi og kan tilegne oss informasjon. Vi finner bilder av forskjellige dyr eller gjenstander som barna kan se på og tegne etter. Den brukes som oppslagsverk til å lære mer om det som opptar barna, for eksempel mose, fugler, vulkaner, papirbretting med mer. Når vi bruker iPad får barna samtidig trening i å vente på tur, samarbeid og konsentrasjon. Vi ser også på bilder fra barnehagehverdagen sammen med barna, som kan være utgangspunkt for gode samtaler.

Nyttige lenker

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan>

Lov om barnehager:

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Barnehagens nettside:

<http://grefsenkirkesbarnehage.no/>

Grefsen kirke:

<https://kirken.no/grefsen>

Stefanusalliansen:

[Bli kjent med Stefanusbarna](#)

[Om mamma Maggie](#)

[Simones nye sandaler](#)

Oslo kommune/bydel Nordre Aker:

[Tjenesteinformasjon for oppvekst i Bydel Nordre Aker](#)

Oslostandarder:

[Sammenheng og samarbeid mellom barnehage og skole](#)

[En trygg barnehagestart](#)